

Indicadors de conjuntura econòmica

ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM, DE PREUS INDUSTRIALS I DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

CATALUNYA 2019-2020

	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,1	0,4
Índex de preus industrials ²	0,6	-1,3
Índex de producció industrial	-	-10,1 ³

Font: Idescat.

1) Darrera dada: gener 2021.

2) Darrera dada: desembre 2020.

3) Variació interanual de la mitjana anual (2019-2020), corregit d'efectes de calendari (dades provisionals pels darrers tres mesos de l'any).

Indicadors de mercat de treball

ATUR REGISTRAT, CONTRACTES I AFILIACIÓ

CATALUNYA Gener 2021

		Var. Interanual (%)
Atur registrat ¹	508.081	29,1
	Homes	229.466
	Dones	278.615
Ctes. indefinits ¹	26.228	-31,4
	Homes	14.086
	Dones	12.142
Ctes. temporals ¹	154.567	-28,1
	Homes	81.009
	Dones	73.558
Afiliació. Total Sistema ²	3.348.638	-1,6

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

El model productiu i la productivitat a Catalunya

DESCOMPOSICIÓ DEL CREIXEMENT DEL PIB PER CÀPITA

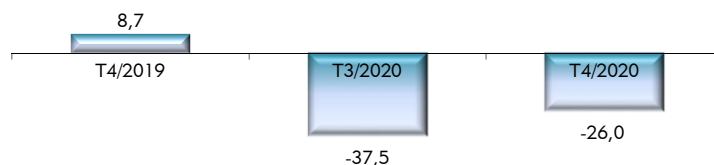
En el conjunt dels anys 2000-2016, el nivell de benestar de l'economia catalana, expressat a través del PIB per càpita, mostra un comportament relativament modest que respon a l'efecte combinat d'una evolució feble de la productivitat conjunta dels factors (PTF), que creix el 0,22% anual acumulatiu, amb un baix ritme de creixement de la dotació conjunta de factors productius per habitant, amb un increment del 0,25% anual acumulatiu.

El producte d'aquests dos elements explica el ritme d'avenç del 0,47% anual acumulatiu del PIB per càpita. El modest comportament de la dotació conjunta de factors per habitant respon a una evolució dispar dels tres components en que es pot desagregar. Per una part ha augmentat de forma significativa la relació capital treball, a una taxa del 0,77% anual acumulatiu, mentre que s'han reduït la taxa d'ocupació poblacional (-0,34% anual acumulatiu), i les hores anuals per ocupat (-0,18% anual acumulatiu).

La modesta aportació al creixement que fa la PTF (0,22% anual acumulatiu) és el resultat combinat d'una aportació positiva de la productivitat del treball, que creix a una taxa del 0,57% anual acumulatiu, i d'una aportació negativa de la productivitat del capital, que es redueix a una taxa del -0,35% anual acumulatiu.

CLIMA EMPRESARIAL: MARXA DEL NEGOCI

CATALUNYA 2020-2021

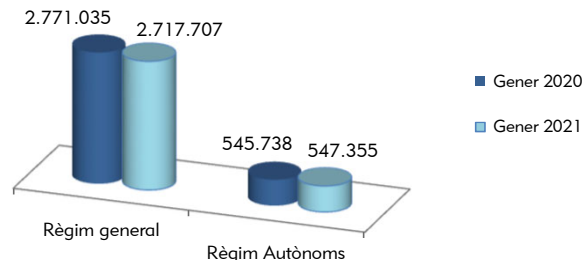

Unitats: saldo de respostes (diferència entre percentatges de resposta "Alça" i "Baixa").
Font: Idescat.

Aquest darrer mes de gener els preus de consum han augmentat el 0,1% i la variació interanual s'ha situat en el 0,4%. En el mes de desembre, els preus industrials van augmentar el 0,6% mensual, tot i que en termes interanuals van retrocedir l'1,3%. La producció industrial de l'any 2020 ha estat un 10,1% més baixa que la de l'any anterior. Les darreres dades de clima empresarial, pel que fa a la marxa del negoci, mostren una situació en el darrer trimestre de l'any passat millor que la del trimestre anterior, però encara negativa i molt per sota de la del darrer trimestre de l'any 2019.

AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

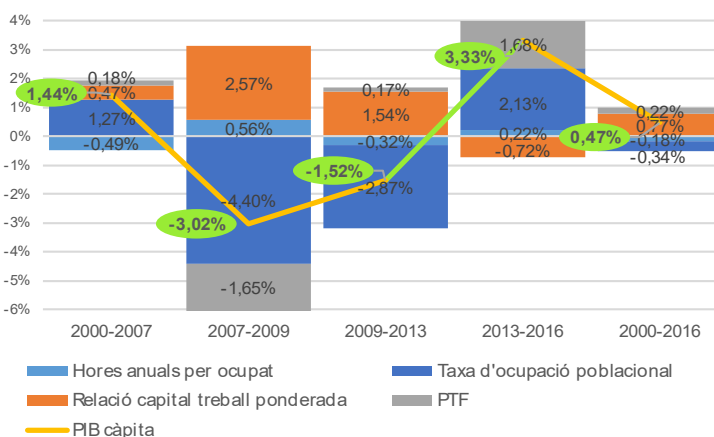
CATALUNYA 2020-2021

Al mes de gener¹ l'afiliació a la Seguretat Social ha disminuït un 1,6% respecte al mes de gener de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general² han tingut un decrement de l'1,9% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms³ han tingut un augment del 0,3%.

(1) Afiliats en alta el darrer dia de mes. (2) Exclosos del règim general el Sistema Especial Agrari i el Sistema Especial de Treballadors de la Llar. (3) Inclòs el Sistema Especial per a Treballadors per Compte Propi Agraris -SETA-.

CATALUNYA 2000-2016

Unitats: taxes de creixement anuals acumulatives en percentatges.

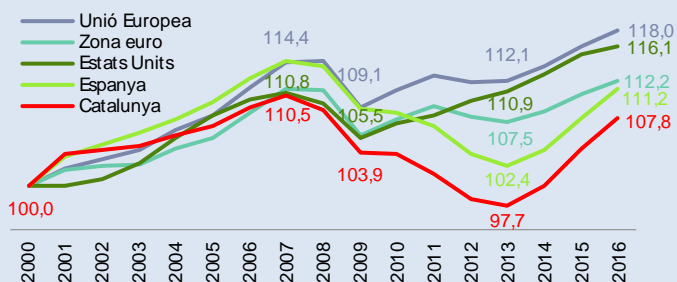
Font: elaboració pròpia a partir d'AMECO, INE IVIE, i Idescat.

EL MODEL PRODUCTIU I LA PRODUCTIVITAT A CATALUNYA

L'informe "El model productiu i la productivitat a Catalunya", elaborat pel Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) analitza el paper que han jugat la productivitat en termes de treball, la productivitat en termes de capital i la productivitat conjunta dels dos factors de producció en l'evolució del PIB per càpita de l'economia catalana en el període 2000-2016, i es compara amb la de 37 països de l'OCDE (fonamentalment de la UE).

Durant aquests disset anys l'economia catalana ha experimentat un deteriorament relatiu del nivell de benestar material (mesurat a través del PIB per càpita) respecte de la majoria d'economies comparades. Entre els anys 2000-2016 Catalunya perd benestar material relatiu respecte de 34 dels 37 països. Pèrdua que té lloc tant durant els anys de creixement, 2000-2007, com, amb més intensitat, durant els anys d'impacte de la crisi, entre el 2007 i el 2013. Els tres darrers anys de l'estudi, 2014-2016, s'inicià una recuperació relativa de benestar respecte de 32 de les 38 economies, si bé sense recuperar els nivells previs a la crisi.

Evolució relativa del nivell de PIB per càpita de Catalunya, Unió Europea, Estats Units i Espanya, 2000-2016 (2000 = 100)

Unitats: índex en base (2000=100) del PIB per habitant a preus del 2010 i expressat en euros.

Font: base de dades AMECO. Per a Catalunya s'ha emprat l'INE.

En l'informe es destaca que la productivitat conjunta dels factors (PTF) té un paper fonamental per explicar les distàncies en els nivells de benestar material relatiu entre països, així com la seva evolució en el temps.

L'economia catalana mostra al llarg de tots els anys (2000-2016) un nivell de productivitat conjunta dels factors just per sota de la mediana dels països comparats, que la situa en el grup de "mitjana baixa" PTF.

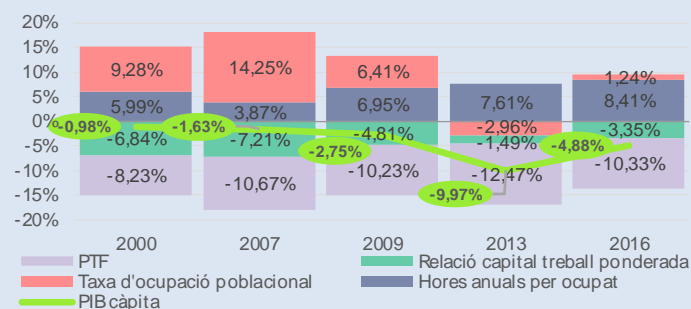
En aquesta etapa, en relació amb l'agregat de la UE19 (zona euro), el menor PIB per càpita de Catalunya és descompon en una menor productivitat conjunta dels factors productius que supera amb escreix durant tot el període l'avantatge relatiu en termes de la dotació conjunta de factors per habitant, indicant que l'element constitutiu del desavantatge en el nivell de benestar material respecte de la UE19 està associat a la menor productivitat.

A més, al llarg d'aquests anys aquest element s'ha intensificat, augmentant el desavantatge relatiu en termes de PTF i perdent avantatge relatiu en termes de la dotació conjunta de factors per habitant.

L'evolució de l'economia catalana, mostra un model de creixement econòmic que es produeix, sobretot, a través de l'augment dels factors de producció, sense avenços significatius de la seva productivitat conjunta.

L'economia catalana mostra l'any 2016 un nivell de PIB per càpita el 4,88% inferior a l'agregat de la UE19.

Components de la distància relativa del PIB per càpita de Catalunya respecte de la UE19 (zona euro) per anys, 2000-2016

Unitats: distància valors Catalunya respecte de UE19 en percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir d'AMECO, INE, IVIE i Idescat.

Aquesta distància s'explica com a conseqüència d'una menor productivitat conjunta dels factors de producció (el 10,33% inferior), mentre que Catalunya disposa d'una combinació de factors per habitant que se situa aproximadament el 6% per sobre de la UE19.

L'avantatge relatiu en la dotació de factors per habitant (aproximadament el 6% l'any 2016) s'explica per la combinació de tres elements. Per una part, l'economia catalana té una dotació de capital per hora de treball el 3,35% inferior a la mitjana de la UE19. Això és compensat, sobretot, per la distància positiva en nombre d'hores anual per ocupat (el 8,41% superior a la UE19) i, en menor mesura, per la distància positiva en la taxa d'ocupació poblacional, l'1,24% superior. Per tant, la major dotació de factors per habitant s'explica per un ús més intensiu del factor treball sobre la població, sobretot pel fet d'utilitzar més hores per ocupat, mentre que la relació capital treball es manté per sota de la mitjana de la UE19.

En conjunt, amb una dotació conjunta de factors per habitant més elevada l'economia catalana té associat una PTF molt més reduïda i per tant, el desavantatge relatiu en PIB per càpita s'explica de forma diferencial per la menor productivitat conjunta dels factors.

Aquest creixement, relativament extensiu en factors, ha tingut lloc amb un augment més important del factor capital que del factor treball –amb un increment de la relació capital treball–, que, si bé es tradueix en augments de la productivitat aparent del treball, a la vegada es veuen contrarestats en bona part per reduccions de la productivitat del capital. El model es caracteritza per una dificultat per traduir els increments de la relació capital treball en augments significatius de la productivitat conjunta dels factors, fent avançar a ritmes lents l'eficiència tècnica de l'economia en el seu conjunt. Així, el nivell de benestar material és més dependent de l'evolució del nivell de dotació conjunta de factors productius per habitant –especialment de l'evolució de la taxa d'ocupació poblacional– que de l'augment de la productivitat d'aquests factors.

En síntesi, l'evolució de l'activitat econòmica a Catalunya en relació amb els països comparats es caracteritza:

- Per un cicle econòmic més accentuat.
- Per una menor resiliència davant de la crisi: amb una caiguda del PIB càpita que es perllonga durant sis anys, mentre que en la majoria d'economies el retorn és de dos anys.
- Per un creixement econòmic relativament més extensiu: més dependent de l'evolució de la taxa d'ocupació poblacional.
- Per uns augments de la relació capital treball que es tradueixen en menors augments de la productivitat conjunta dels factors (PTF) que en la majoria de països.

Per a més informació consulteu el nostre web.